

ситуация в първата си проява се приписва на експресионизма или, използвайки по-общия термин, на авангарда. Моята теза е, че тръгвайки от едно енциклопедично значение на термина "свободен стих" и с оглед на функционирането му в българската култура, по нов начин може да се погледне на поезията на символистите и конкретно на поезията на Яворов. Това ще ни обясни защо Емануил Попдимитров илюстрира свободен стих с примери от Яворов или Д. Дебелянов. Тази гледна точка ще даде възможност за типологични съпоставки между френския и българския символизъм, които поради ограничения обем на тази статия не мога да направя.

Така поставен, въпросът ни изправя пред очевидното положение, че основополагащи опозиции, с които работи стихознанието, като например метрика - неметрика, тук не са приложими. Но ако тази опозиция, ако този модел и подобни на него като рима - нерима, строфа - нестрофа, стихов ред - нестихов ред, ябм - неямб и пр., като инструменти на нашето концептуализиране, на нашето мислене с понятия, на нашето виждане, се оказват негодни, какво следва от това? Свободният стих очевидно се ражда в отговор на потребността от различно и точно казано, от потребността от възможността за различно протичане. Отварянето на интерпретацията, което последва след освобождаването от структуралистичното мислене в опозиции, и включването му в режима на игра, който предложи постмодернизма, запази двата члена на опозицията, но вместо тяхното взаимно изключване, предложи тяхното взаимно заместване. Структуралистичната опозиция се гради на присъствие или отсъствие на дадени признаци, докато при интерпретацията такива дискретни, аналитични единици не функционират. Тогава няма да има разлика между метричен и неметричен стих, между римуван и неримуван стих и пр. и само ще следваме "танца" на означаващите. Тази полюсна ситуация във възможностите за литературоведско мислене се оказва вплетена в разглеждането на Яворовия стих. Тук ще направя опит да извлека импликации, които взаимно да осветляват двата въпроса.

Твърдението "Яворов трансформира, отхвърля, разрушава традиционния стих" не предизвиква възражение. Остава да видим какво се крие зад представата за "традиционен стих". Оче-